

A large, smooth, grey rock sits in a field of tall, vibrant green grass. The grass is dense and reaches up to the top of the frame. The rock is positioned in the lower half of the image, with its top surface visible. The overall scene is bright and natural, suggesting a spring or summer setting.

FOTOSERIE

Herbestemd
erfgoed: de kerk
is nu een
springparadijs

Yoga in de kerk, eten op het dak van een parkeergarage, wonen in een bunker.
Lars van den Brink fotografeerde erfgoed dat een nieuwe bestemming kreeg.

TEKST **BERNARD HULSMAN**

EEN REEKS MOMENTEN IN ÉÉN FOTO

Sinds 2000 is in de **Korenbeurs in Groningen** een filiaal van Albert Heijn gevestigd.

› **Station Scharwoude** werd in 1884 gebouwd langs de spoorlijn Amsterdam - Hoorn - Enkhuizen. De oude wachtkamer 3de klasse, gerestaureerd met de nog originele ornamenten en houten wachtbank, doet nu onder andere dienst als vergaderruimte.

In de **Jacobuskerk van Op Hodenpijl in Schipluiden**, net onder Delft, worden nu concerten, lezingen, trouwerijen gehouden. En meditatie sessies, zoals op deze foto.

Naar het vangen van het ene, ‘beslissende moment’, zoals de beroemde Franse fotograaf Henri Cartier-Bresson altijd wilde, streeft Lars van den Brink niet. De Nederlandse fotograaf van stadsgezichten, landschappen en architectuur wil verhalen vertellen door verschillende opmerkelijke en soms beslissende momenten samen te brengen in één beeld.

Ongetwijfeld speelde dit uitgangspunt een rol bij de keuze van de Provincie Noord-Holland om de opdracht voor documentaire-fotografie 2019, met als thema ‘Herbestemd gebouwd erfgoed’ te geven aan Van den Brink (42). „Ik heb ‘erfgoed’ ruim geïnterpreteerd”, vertelt Van den Brink over de dertig foto’s die hij van ‘getransformeerde’ gebouwen maakte. „Ik koos niet alleen voor kerken en andere monumentale oude gebouwen die een nieuwe bestemming kregen, maar ook voor bouwwerken die voor iets anders worden gebruikt dan waarvoor ze oorspronkelijk bedoeld waren. Zo heb ik restaurant De Dakkas in Haarlem gefotografeerd. Dat zit in een kas die bovenop

parkeergarage de Kamp in Haarlem is gebouwd.”

Van den Brink streefde niet alleen naar een grote verscheidenheid in gebouwtypes, maar ook naar een variatie in de herbestemmingen. Van kerken die worden gebruikt als museum, sportschool, markthal of kinderspeelpark, tot bunkers die zijn veranderd in een woonhuis of sculptuur, en van een dorpshuis dat als gymzaal fungeert tot een fabriekshal die wordt gebruikt als kunstbeurs. „Opvallend vaak krijgen dat soort gebouwen een sociale of culturele bestemming”, viel Van den Brink op. „Zoals een kerk in Oosterend op Texel. Die dient nu als ruimte waar plaatselijke kunstenaars hun werk tegen een geringe vergoeding kunnen tentoonstellen. Het is ontroerend om te zien hoe tientallen vrijwilligers hun ziel en zaligheid in die kerk stoppen.”

Het vertellen van een verhaal, oftewel een reeks momenten in één foto, is tijdrovend. „Ik kies een standpunt van waaruit zo veel mogelijk van de geschiedenis, de tijdlagen, van het gebouw is te zien”, zegt Van den Brink. „In

zo’n twee uur neem ik een stuk of tweehonderd foto’s. Niet lukraak natuurlijk, en ook niet om de twee minuten - ik probeer bijzondere momenten te vangen. Ik oefen geen invloed uit op wat er gebeurt, ik zet bijvoorbeeld geen groepjes mensen bij elkaar. Ik registreer slechts wat er gebeurt.”

Vervolgens selecteert hij een stuk of twintig foto’s waarop iemand iets doet dat opmerkelijk is, of veelzeggend voor het gebruik van de ruimte. „Een meisje, precies op het moment dat ze een koprol maakt in een gymzaal. Al die figuren monteer ik in één foto. Daarbij smokkel ik niet. Ze komen precies op de plek waar ze waren toen ik ze fotografeerde. Zo breng ik een reeks momenten samen op één foto. Alles op die foto is echt gebeurd, en ook precies op die plek. Alleen de momenten waarop het gebeurde, verschillen.”

Daarbij spelen ook esthetische overwegingen een rol. Van den Brink: „De mensen op de foto en de architectuur moeten in balans zijn. Het gaat tenslotte ook gewoon om een goede compositie.”

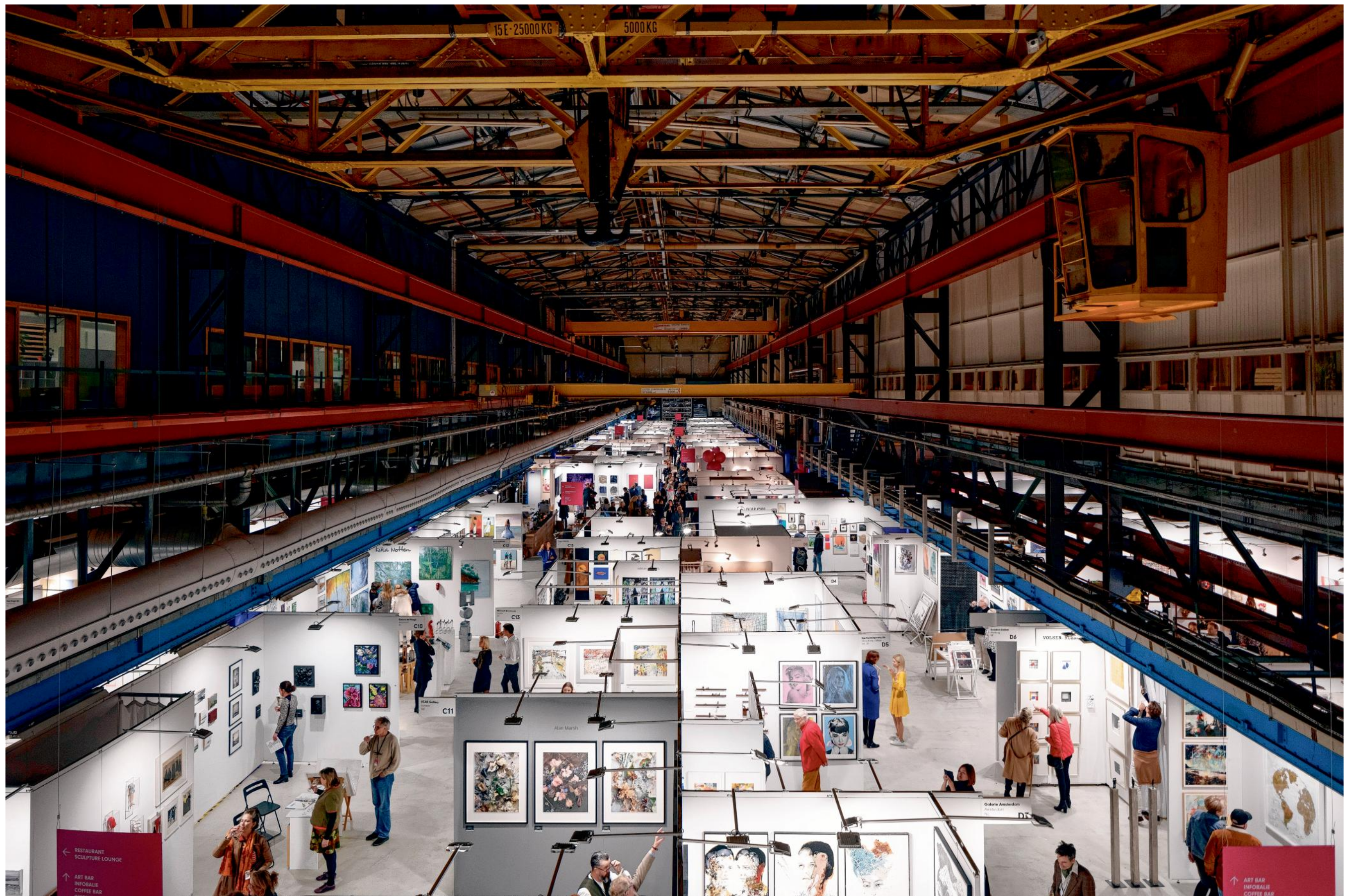
Een tentoonstelling van het werk van Lars van den Brink is gepland van 24 april t/m 20 juni in het ABC Architectuurcentrum Haarlem.

In de rijksmonumentale **Clemenskerk in Hilversum** zit nu trampolinepark Flightdeck 53. Het gebouw stamt uit 1913 en was tot 1996 in gebruik als kerk. Precies honderd jaar na de bouw, in 2013, was de renovatie tot springparadijs af.

De **Amsterdamse Kromhouthal**, in de 18de eeuw een scheepswerf en daarna eigendom van machinefabriek Stork, is nu een evenementenlocatie, zoals hier voor de Affordable Art Fair in 2019.